

אוניברסיטת בן גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

"המגדר הדרומי: דיונים על פמיניזם ומגדר באפריקה"

"The Southern Gender: Discussion on Feminism and Gender in Africa"

מרצה: ד"ר נועה לוי

דוא"ל: noa2@post.bgu.ac.il

שעת קבלה: יום רביעי, 12:00, מרכז אפריקה ע"ש תמר גולן, בניין 74, חדר 459

תקציר הקורס

בשנת 1997 טענה החוקרת Oyèrónké Oyěwùmí כי מגדר הוא פרויקט קולוניאלי אשר נכפה על אפריקה. טענתה של Oyěwùmí עוררה הדים. הדיון הסוער הציף ביקורת על לימודי מגדר וחשף את גבולותיהן של הנחות המוצא המובילות בתחום לימוד זה. אידאולוגיות, שדות ידע, ותיאוריות מהדרום הגלובאלי חושפות בפנינו דרכים חדשות להבין מבנים, יחסים ותפקידים מגדריים. בקורס נכיר דיונים מרכזיים בשיח על פמיניזם ומגדר באפריקה, ננתח מגוון סוגיות מרכזיות דרך מבטים אפרו-פמיניסטיים ונעמוד על תמורות, ביקורות ואתגרים מרכזיים בתחום.

חובות הקורס

נוכחות – חובה

קריאה - חובה

רפרט – 20%

עבודה - 80%

נושאי הקורס: (יתכנו שינויים)

חלק ראשון: למה פמיניזם מערבי לא מספיק טוב לאפריקה?

שיעור 1 – מבוא

שיעור 2 – מגדר וקולוניאליזם

- Oyěwùmí, Oyèrónkẹ́ (1997). *The Invention of Women: Making an African Sense of Western Gender Discourses*. University of Minnesota Press, chapter 2, pg. 31-79.

שיעור 3 – מהו פמיניזם אפריקאי?

- Lewis, Desiree (2001) African feminisms. *Agenda*, 16(50): 4-10.

שיעור 4 – מגדר וכוח

- Mama, Amina (2001). Challenging subjects: Gender and power in African contexts. *African Sociological Review*, 5(2): 63-73.

חלק שני: בחינה אפרו-פמיניסטית של היבטי חיים

שיעור 5 – נעורים ובין דוריות

- Grabska, Katarzyna (2019). 'Wasting time': Migratory trajectories of adolescence among Eritrean refugee girls in Khartoum. *Critical African Studies*, 12(1): 22-36.

שיעור 6 – מיניות, נישואין וילדים

- Haram, Liv (2004). 'Prostitutes' or modern women? Negotiating respectability in Northern Tanzania. In, Aigne Arnfred (ed.), *Rethinking Sexualities in Africa*. Nordiska Afrikainstitutet, 211-232.

שיעור 7 - פרנסה

- Boehm, Christian (2006). Industrial labour, marital strategy and changing livelihood trajectories among young women in Lesotho. In, Catrine Christiansen, Mats Utas and Henrik E. Vigh (eds.), *Navigating Youth, Generating Adulthood: Social Becoming in an African Context*. Uppsala: Nordiska Afrikainstitutet, 153-182.

שיעור 8 – יצירה

- Nnaemeka, Obioma (1994). From orality to writing: African women writers and the (re)inscription of womanhood. *Research in African Literature*, 25(4): 137-157.

שיעור 9 – משטר

- Mama, Amina (1995). Feminism or femocracy? State feminism and democratization in Nigeria. *Africa Development*, 20(1): 37-58.

חלק שלישי: ביקורת ותמורות בפמיניזם אפריקאי

שיעור 10: ריאקציוניזם וטינה

- Eze, Chielozone (2006). African feminism: Resistance or resentment? *Quest: An African Journal of Philosophy*, XX(1-2), 97-117.

שיעור 11: ג'נדר-ווישינג

- Ahikire, Josephine (2014). African feminism in context: Reflections on the legitimization battles, victories and reversals. *Feminist Africa*, 19: 7-23.

שיעור 12: פוסט-אפריקה

- Mekgwe, Pinkie (2010). Post Africa(n) feminism? *Third Text*, 24(2): 189-194.

שיעור 13 - סיכום

- Pereira, Charmaine (2002). Between knowing and imagining: What space for feminism in scholarship on Africa. *Feminist Africa*, 1. Available at: https://feministafrica.net/wp-content/uploads/2019/10/fa_1_feature_article_2.pdf

סמסטר נעים!